

I. Wprowadzenie.

Fundusz Małych Projektów Euroregionalnych utworzony został w ramach polsko-niemieckiego Programu Współpracy Przygranicznej Phare Polska – Niemcy 1995.

Fundusz ten służy realizacji tzw. projektów miękkich czyli wydarzeń natury społecznej, przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, sportowym, naukowym, inicjatyw promujących działania UE oraz wszelkich działań typu „ludzie dla ludzi” organizowanych na terenie pogranicza polsko – niemieckiego, a mających na celu zbliżenie do siebie społeczności lokalnych z terenu Polski i Niemiec.

W ramach FMP organizowane i wspierane są przedsięwzięcia z zakresu m.in.

- *wymiany kulturalnej* – spotkania i wymiana młodzieży, działalność artystyczna i sportowa, imprezy ludowe;
- *demokracji lokalnej* – szkolenia, dostarczanie informacji, wizyty na zasadzie wymiany oraz opracowywanie projektów;
- *zasobów ludzkich* – oficjalne szkolenia, krótkie kursy i imprezy, a także wykorzystywanie materiałów do kształcenia korespondencyjnego, naukę języków, w tym kurs języka stosowanego, ułatwiające transgraniczny rozwój i współpracę;
- *transgranicznych studiów i koncepcji rozwojowych* – projekty prowadzące do stworzenia podstaw planowania w regionie przygranicznym;
- *rozwoju gospodarczego i turystyki* – plany rozwoju drobnej przedsiębiorczości, targi i akcje promocyjne, marketing i promocja, oznakowywanie i rozwijanie szlaków i atrakcji turystycznych ;
- *ochrony środowiska* – opracowywanie projektów studiów, ocena problemów, szkolenia ekologiczne, działania podnoszące świadomość społeczeństwa o istnieniu problemów związanych ze środowiskiem ;

Była to 7 edycja Programu Phare CBC zarządzana przez Euroregion „Pro Europa Viadrina”. Przy zarządzaniu projektami w Euroregionie zatrudnionych było 6 osób. Program był realizowany w ramach jednej edycji. Do dyspozycji Euroregionu w ramach FMP Phare CBC 2001 była kwota 477500 EUR.

II. Podstawa prawna FMP

Umowa zlecająca realizację zadania państwowego – realizację Funduszu Małych Projektów w ramach Programu Współpracy Przygranicznej Polska – Niemcy Phare 2001, została podpisana 21 lutego 2003 roku .

Zakres zadań Euroregionu w ramach ww. edycji był następujący:

- zarządzanie Funduszem w ramach uprawnień przekazanych przez Władzę Wdrażającą,
- ustalanie członków Komisji Oceniającej,
- ogłaszanie procedury zapraszania do składania wniosków,
- pełnienie funkcji informacyjnej,
- gromadzenie wniosków dot. projektów,
- zawieranie umów na wykonanie zatwierdzonych projektów z beneficjentami,
- nadzorowanie i monitorowanie realizacji projektów,
- przyjmowanie i rozliczanie środków finansowych otrzymanych od Władzy Wdrażającej,

- przestrzeganie terminowości wykonania projektów,
- gromadzenie raportów od beneficjentów,
- sporządzanie raportów podsumowujących wykorzystanie poszczególnych transz, na potrzeby Władzy Wdrażającej.

III. Opis wyboru projektów

Ogłoszenie o naborze projektów wraz z informacją o terminach szkoleń ukazało się 8 kwietnia 2003 r.

Na przełomie kwietnia i maja 2002 przeprowadzono cykl szkoleń dla beneficjentów.

Celem warsztatów było zapoznanie uczestników z kompletem dokumentów, które obowiązywały w Euroregionie, a były konieczne do sporządzenia wniosku.

Na szkoleniach omawiane były wytyczne Funduszu Małych Projektów Phare CBC 2001, procedura selekcji, przedstawiano zasady i etapy prawidłowego wypełniania wniosków. Z oferty szkoleń w ramach edycji skorzystało łącznie około 250 osób.

Na szkolenia wysłano około 300 pisemnych zaproszeń bezpośrednio do beneficjentów z terenu Euroregionu jak i urzędów miast i gmin członkowskich z prośbą o poinformowanie podległych im jednostek o możliwości ubiegania się o środki Phare i możliwość udziału w szkoleniach. Łącznie przeprowadzono 5 szkoleń:

- 15.04.2003 r. – w Gorzowie Wlkp., (dla powiatu gorzowskiego grodzkiego miasto Gorzów)
- 24.04.2003 r. – w Słubicach (dla powiatu słubickiego)
- 25.04.2003 r. – w Gorzowie Wlkp., (dla powiatów gorzowskiego-ziemskiego oraz strzelecko-drezdeneckiego)
- 29.04.2003 r. – w Gorzowie Wlkp., (dla powiatu sulęcińskiego, międzyrzeckiego i miasta Dębno)
- 20.05.2003 r. – w Kostrzynie nad Odrą, (dla miasta Kostrzyna)

Posiedzenia Komisji Oceniającej miały miejsce **16 – 18 czerwca 2003 r** w Wędrzynie.

W odniesieniu do **edycji FMP 2001** linia budżetowa **PL0108** w terminie do 9 czerwca 2003 r. do godz. 15:00 wpłynęło 80 wniosków, w tym 1 wpłynął po terminie. Komisja Oceniająca po ocenie formalnej odrzuciła 37 wniosków a po technicznej 6 wniosków. Ogółem Komisja Oceniająca zarekomendowała 36 wniosków na łączną kwotę 342 503,74 EUR.

Po przesłaniu raportu do Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej ostatecznie zostało zaakceptowanych **36** wniosków na łączną kwotę **327 434,14 EUR**.

Pisma dotyczące informacji o rekomendacji wniosków zostały przekazane beneficjentom 30 czerwca 2003r. Decyzja Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej (Global Endorsment List) dotarła do biura Euroregionu Pro Europa Viadrina 30 września 2003r. Pismo z ostateczną decyzją dotyczącą dofinansowania przekazano beneficjentom w październiku 2003r.

W dniu 10.12.2004 r. Euroregion otrzymał informację z WWPWP, iż Delegacja Komisji Europejskiej w Polsce nie zgadza się na skrócenie okresu naboru wniosków w ramach edycji Funduszu Małych Projektów Phare CBC Polska – Niemcy, w związku z tym, że okres kontraktowania kończy się 31 stycznia 2004 r. okres naboru wniosków określony w PreG-u wynosi 60 dni nie ma możliwości wykorzystania kwoty pozostałej w ramach

pierwszej edycji. W związku z tym w kwietniu 2004 roku został podpisany aneks do umowy zmniejszający kwotę przeznaczoną na dofinansowanie do 351309 EUR.

W dniu 24 lutego 2004r. odbyło się szkolenie dotyczące realizacji i rozliczania projektów w ramach edycji 2001, zaproszenia wysłano do wszystkich beneficjentów natomiast w szkoleniu udział wzięło 31 osób.

Tabela 1. Harmonogram działań w ramach FMP

Działanie	Data
Umowa euroregionu z WWPWP	21.02.2003 r.
Ogłoszenia o naborze projektów	8 kwietnia 2003r.
Szkolenia dla aplikantów	15.04.2003, 24.04.2003, 25.04.2003, 29.04.2003, 20.05.2003
Posiedzenie Komisji Oceniającej	16 – 18 czerwca 2003 r
Zatwierdzenie projektów	30 września 2003r
Okres realizacji projektów	Od 01.10.2003r do 15.07.2004r.
Przekazanie ostatniej płatności beneficjentowi	17.11.2004 r.

IV. Realizacja

Z 36 zatwierdzonych projektów zrealizowano 32. Urząd Miasta i Gminy w Dębnie zrezygnował z przyznanego dofinansowania. Trzem projektom Fundacji Rozwoju Regionalnego cofnięto decyzję o dofinansowaniu ze względu na brak jednostki na terenie Euroregionu „Pro Europa Viadrina”.

Z przyznaných dla Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina” środków pomocowych w wysokości 351 309,00 EUR beneficjenci wykorzystali kwotę **263 005,24 EUR** Kwota zarządzania dla Euroregionu wyniosła **23 875 EUR**. Łącznie ze środków UE wsparcie wyniosło **286 880,24 EUR** co stanowi **81,66%** przyznanej kwoty. Wkład własny beneficjentów wyniósł **95 204,88 EUR**.

Umowy z beneficjentami, którzy otrzymali dofinansowanie zostały podpisane w październiku 2003 r.

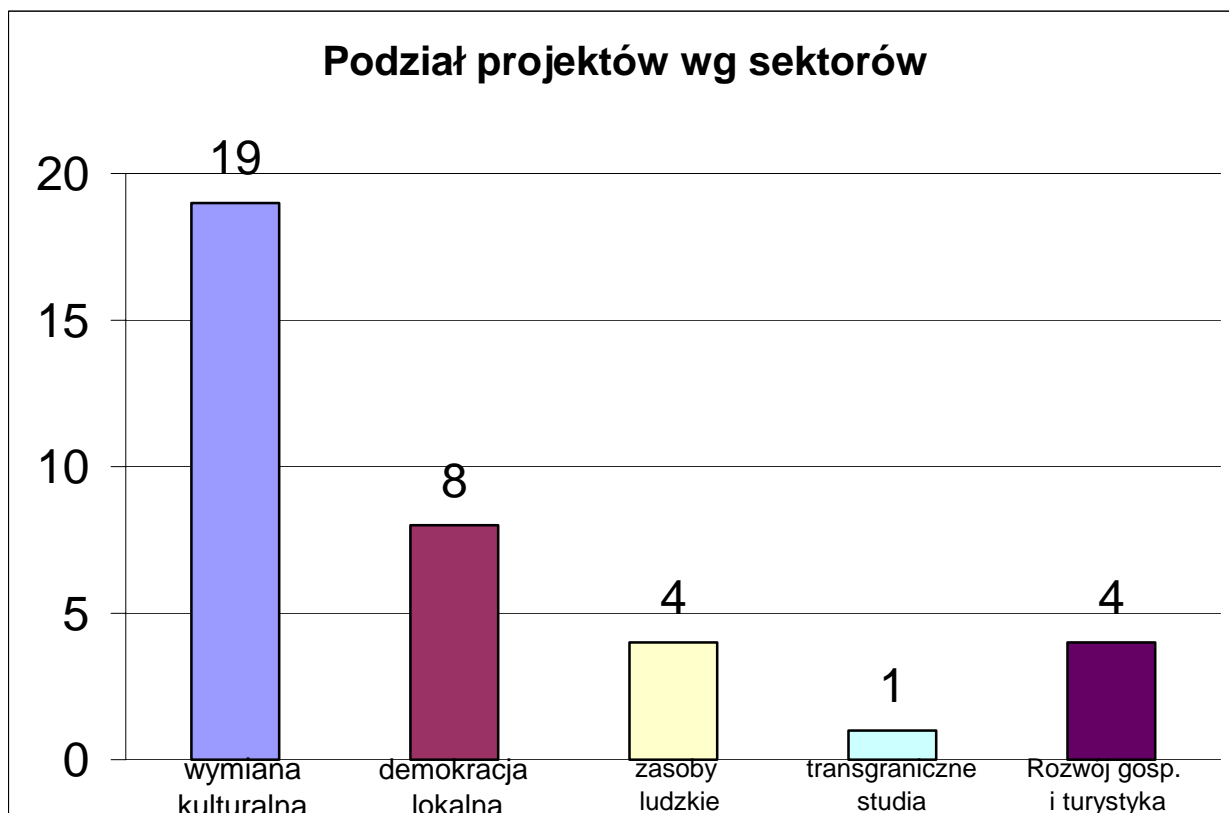
Termin obowiązywania umów był dostosowany indywidualnie do każdego projektu.

W kilku przypadkach beneficjenci zwrócili się z prośbą do Euroregionu o przesunięcie terminu realizacji zadania głównego w ramach projektu. Najczęściej zmiany te podyktowane były prośbami ze strony partnera niemieckiego.

V. Sektory

Tabela 2: Podział projektów wg sektorów – zgodnie z Wytycznymi, np.:

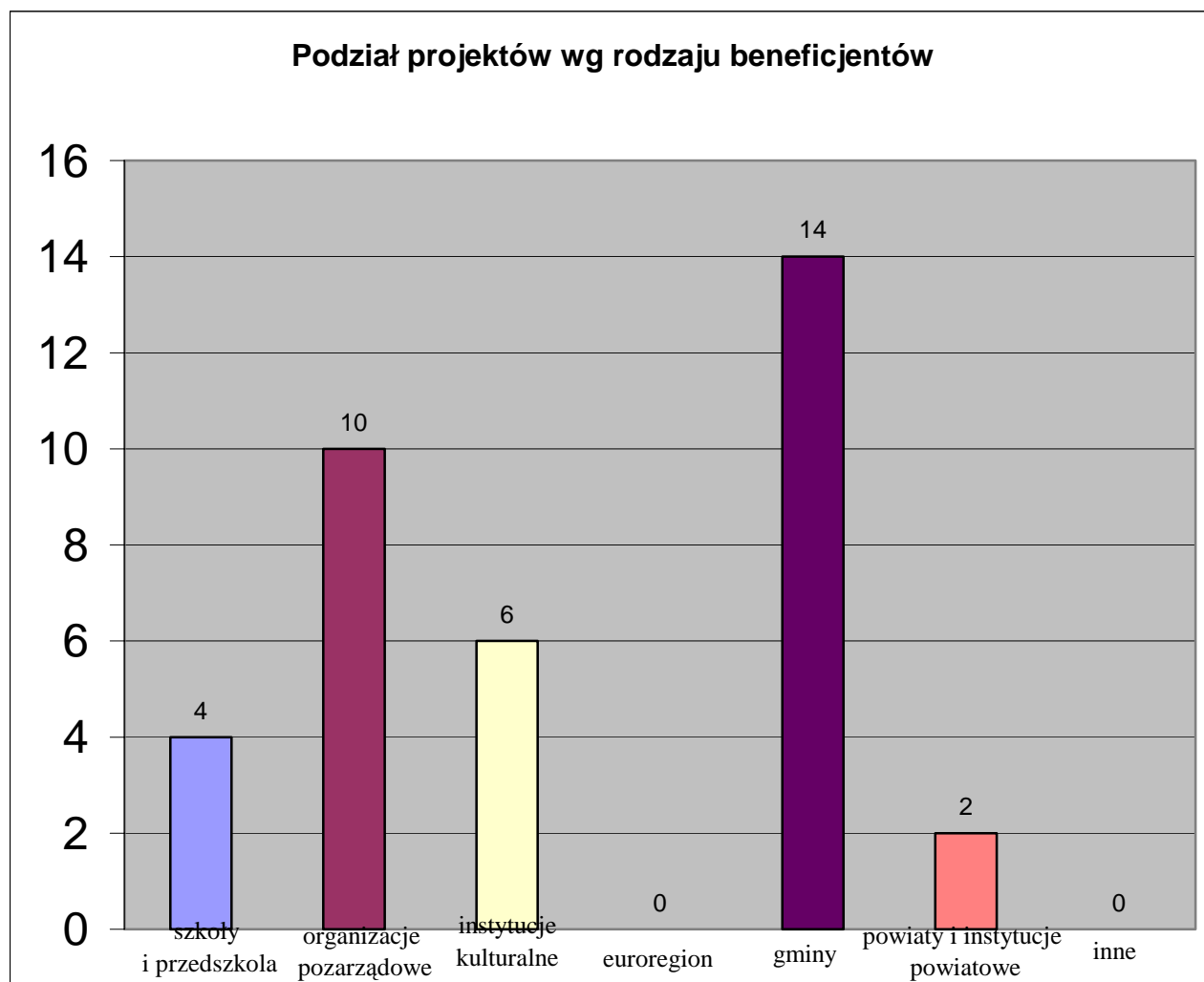
Sektor	Liczba projektów
Wymiana kulturalna	19
Demokracja lokalna	8
Zasoby ludzkie	4
Transgraniczne studia i koncepcje rozwojowe	1
Rozwój gospodarczy i turystyka	4
Łącznie	36

VI. Beneficjenci

Tabela 3: Podział projektów wg rodzaju beneficjentów

Beneficjent	Liczba projektów
Szkoły i przedszkola	4
Organizacje pozarządowe	10
Instytucje kulturalne	6
Euroregion	-
Gminy	14
Powiaty i instytucje powiatowe	2
Inne	
Łącznie:	36

VII. Partnerzy zagraniczni

Każdy projekt realizowany był wspólnie z partnerem zagranicznym 33 partnerów pochodziło z niemieckiej części Euroregionu „Pro Europa Viadrina”.

Partnerzy nie ponosili bezpośrednio wkładu finansowego w realizację projektów, w głównej mierze byli zaangażowani w merytoryczne i organizacyjne przygotowanie projektów, w szczególności w realizację zadań po stronie niemieckiej takich jak np.: pozyskanie uczestników, rozesłanie zaproszeń, informacje w mediach, zbieranie materiałów do publikacji.

Tab. 4 – Udział partnerów zagranicznych

Kraj	Liczba projektów z udziałem finansowym partnera zagranicznego deklarowanym w ankiecie	Liczba projektów z faktycznie poniesionym udziałem finansowym partnera zagranicznego	Liczba projektów komplementarnych do programu po drugiej stronie granicy
Niemcy	0	0	0

VIII. Najciekawsze projekty

Urząd Miasta i Gminy Rzepin: „Wiosenne spotkania w Puszczy Rzepińskiej”

Beneficjent: Urząd Miasta i Gminy Rzepin

Wartość projektu: 8661,30 EUR

Dofinansowanie z PHARE: 6495,97 EUR

Wkład własny: 2165,33 EUR

Założonymi celami projektu były: aktywizacja transgranicznego ruchu turystycznego w regionie oraz nawiązanie trwałych kontaktów pomiędzy seniorami z Polski i z Niemiec.

W projekcie, który odbył się w dniach 20-22 maja 2004 roku udział wzięło po 20 osób z obydwu stron Odry oraz zaproszeni goście. Dla aktywizacji ruchu turystycznego w regionie rozdano uczestnikom projektu wydane w ramach projektu mapy i foldery dotyczące Puszczy Rzepińskiej. Wydawnictwa przekazano również do szkół, bibliotek, punktów informacji turystycznej oraz innych instytucji działających na terenie gminy w celu promocji miasta Rzepin.

W ramach projektu posadzone zostały drzewka na specjalnie przygotowanym terenie. Wykonane zostały również prace malarskie, które powstały w trakcie konkursu „Puszcza Rzepińska w moich oczach”.

„Sztuka jako indywidualny sposób wyrażania siebie - międzynarodowy festiwal sztuki”

Beneficjent: Słubicki Miejski Ośrodek Kultury

Wartość projektu: 12 831,84 EUR

Dofinansowanie z PHARE: 9 623,88 EUR

Wkład własny: 3 207,96 EUR

Głównym celem projektu było zwiększenie aktywności i współpracy polsko-niemieckiej w zakresie wymiany kulturalnej poprzez działania artystyczne, wspólną kreatywną realizację zadań, wystawy, spotkania, wykłady przyczyniające się do rozwijania długotrwałej współpracy obejmującej różne grupy zaawansowania artystycznego.

Przez cały okres trwania warsztatów, od lutego do czerwca, uczestniczyła stała grupa młodzieży z Polski 19 osób i 16 z Niemiec.

Realizacja trwającego siedem miesięcy projektu przyniosła wymierne efekty.

Wyprodukowany w ramach projektu kalendarz, rozkolportowany do różnych instytucji w Polsce i Niemczech przyczynił się do promocji samego przedsięwzięcia jak też terenów przygranicznych i podejmowanych tam inicjatyw kulturalnych.

Organizacja wystawy w Galerii OKNO podniosła rangę galerii do miana międzynarodowej i spowodowała wzrost liczby odwiedzających jak też organizację kolejnych wystaw, które cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród zwiedzających.

Projekt ze swoim przesłaniem trafił do wielu grup docelowych w tym do artystów amatorów, którzy skorzystali z możliwości systematycznego podnoszenia swoich umiejętności, nawiązali kontakty oraz skonfrontowali własną twórczość z profesjonalistami.

Artyści profesjonalni zyskali okazję prezentacji prac i dokonań w galerii OKNO na pograniczu polsko-niemieckim dzieląc się swoimi doświadczeniami z artystami zza Odry.

Mieszkańcy Słubic i Frankfurtu mieli możliwość uczestnictwa w wykładach, spotkaniach z artystami, wernisażach i wystawach.

Gminny Ośrodek Kultury w Krzeszycach: „V Międzynarodowy Konkurs Literacki „Przygoda Przychodzi Sama – Europa nasz wspólny dom”

Beneficjent: Gminny Ośrodek Kultury w Krzeszycach

Wartość projektu: 11 996,35 EUR

Dofinansowanie z PHARE: 8990,06 EUR

Wkład własny: 3006,29 EUR

Głównym założeniem projektu było poszerzenie współpracy transgranicznej przedstawicieli różnych środowisk głównie wśród grupy młodzieży.

Podczas trwającego od października 2003 do czerwca 2004 roku przeprowadzono szereg działań zmierzających do szerokiego rozpropagowania i zainteresowania dzieci i młodzieży konkursem w Polsce i w Niemczech.

Wśród nich przeprowadzono min. 8 spotkań w szkołach gimnazjalnych i średnich na terenie Niemiec, 6 spotkań w szkołach średnich w Polsce, 3 prezentacje prasowe w gazetach polskich i niemieckich, 3 wywiady w telewizji regionalnej, 3 spotkania w klubach literackich w Niemczech.

W ramach projektu wydano 1000 sztuk folderów promujących konkurs, 150 proporzyczków, 150 zaproszeń.

Na konkurs wpłynęło 400 prac z Polski i 133 z Niemiec.

W kwietniu 2004 roku komisja konkursowa oceniła prace i wyłoniła 20 laureatów z Polski i 20 z Niemiec. Laureaci, uczestnicy i zaproszeni goście spotkali się 15 maja na uroczystym podsumowaniu konkursu, na którym wręczono nagrody.

Dzięki tym spotkaniom nawiązano wiele znajomości i przyjaźni wśród młodych literatów z obydwu krajów, co w przyszłości zaowocuje wspólnymi działaniami integracyjnymi.

„Poznajemy siebie i swoje tradycje wspólnie witając wiosnę”

Beneficjent: Przedszkole Publiczne w Kłodawie

Wartość projektu: 5131,29 EUR

Dofinansowanie z PHARE: 3848,47 EUR

Wkład własny: 1282,82 EUR

Głównym celem projektu było zacieśnienie dotychczasowej współpracy pomiędzy partnerskimi instytucjami.

W programie spotkania przewidziano zapoznanie dzieci polskich i niemieckich z polskim zwyczajem żegnania zimy i witania wiosny a także nawiązanie jeszcze bliższych znajomości między polskimi i niemieckimi rówieśnikami, ich rodzicami oraz personelem pedagogicznym. Wspólne poznawanie zwyczajów miało na celu wykształcenie w dzieciach tolerancji i wzbogacenie ich wiedzy w dziedzinie kultury i tradycji sąsiadów a także nawiązania bliskich znajomości koleżeńskich.

W tym celu w dniach 20-21 marca 2004 roku doszło do spotkania, w którym wzięło udział 15 dzieci z Niemiec, 15 rodziców i 5 osób personelu a ze strony polskiej uczestniczyło 40 dzieci, 40 rodziców i 5 osób personelu. W imprezie głównej dzieci odbyły wspólny spacer nad rzekę Kłodawę gdzie topiono Marzannę i wznoszono Zielony Gaik. Podczas zajęć plastycznych dzieci wspólnie wykonały dekoracje i upominki, odbyła się również wizyta w Ośrodku Terapii Zajęciowej w Chwałęcicach, gdzie uczestnicy projektu mieli okazję obejrzeć prace wykonane przez młodzież niepełnosprawną.

„Polsko-Niemieckie turystyczne szlaki wodne”

Beneficjent: Urząd Miasta i Gminy Dębno

Wartość projektu: 7602,31 EUR

Dofinansowanie z PHARE: 5701,73 EUR

Wkład własny: 1900,58 EUR

Celem zrealizowanego projektu był rozwój turystyczny gminy Dębno w harmonii ze środowiskiem naturalnym.

W tym celu podjęto się szeregu działań, które w efekcie długofalowym przyczynią się do zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy a tym samym zwiększenia liczby odwiedzających turystów.

Projekt realizowany był od stycznia do czerwca 2004 roku.

W trakcie realizacji projektu wydano 1000 sztuk folderów i płyt CD w języku polskim i niemieckim promujących atrakcje turystyczne Miasta i Gminy Dębno, zorganizowano również konferencję dla 53 osób, na której zaprezentowane zostały atrakcje turystyczne tej gminy.

W ramach projektu zorganizowany został 3-dniowy spływ kajakowy rzeką Myślą (75 km) w czasie którego zarówno Polacy jak i Niemcy mogli podziwiać dziką przyrodę w dorzeczu Myśli i przylegających do niej terenów. W samym spływie uczestniczyło 20 osób ze strony polskiej i 20 osób ze strony niemieckiej.

Dla uczestników projektu przygotowano 500 sztuk pamiątkowych gadżetów w postaci koszulek, czapek i kubków z logo imprezy.

Dzięki realizacji projektu współpraca między Dębniem a partnerskim Strausbergiem zatoczyła szersze kręgi. Zorganizowany spływ kajakowy przybliżył społeczności obu miast partnerskich oraz pogłębił więzi międzyludzkie.

IX. Efekty

Tabela 5: Wybrane mierzalne efekty FMP

Liczba organizacji uczestniczących w projektach	Liczba organizacji partnerów zagranicznych biorących udział w projektach	Liczba bezpośrednich uczestników projektów (osób zaproszonych, zakwalifikowanych do zawodów, uczestników festiwalu itp.)	Liczba odbiorców pośrednich (np. widzów, słuchaczy, czytelników, w przybliżeniu)	Liczba publikacji (np. map, przewodników, projektów badawczych/studiów/koncepcji, plakatów, zaproszeń, materiałów seminaryjnych itp.)
108	40	ok. 4020	ok. 14143	ok. 49210

X. Wykorzystanie środków

Tabela 6: Wykorzystanie środków FMP

Kwota Phare zatwierdzona (w Euro) wraz z zarządzaniem	Kwota Phare wykorzystana (w Euro)	Kwota Phare wykorzystana (%)	Kwota Phare niewykorzystana (w Euro)
351309 EUR	286 880,24 EUR	81,66%	64428,76

XI. Wkład własny beneficjentów

Tabela 7: Wkład własny beneficjentów

Wkład deklarowany w fiszce (w Euro)	Wkład faktycznie poniesiony (w Euro)	Wkład własny faktycznie poniesiony (%)
118744,36	95204,88	80,18

XII. Monitoring

Większość imprez zrealizowanych w ramach projektów została skontrolowana przez pracowników Euroregionu. Na 32 zrealizowane projektów pracownik Euroregionu uczestniczył w 20. Przedsięwzięcia realizowane w ramach projektów były oznakowane symbolami Unii Europejskiej oraz Euroregionu „Pro Europa Viadrina”. Uczestnicy byli informowani o współfinansowaniu przeprowadzanych działań ze środków pomocowych Unii Europejskiej.

XIII. Promocja UE

Beneficjenci wywiązali się z obowiązku upublicznienia informacji o pomocy z Unii Europejskiej.

Imprezy realizowane w ramach projektów, jak również wszystkie materiały, publikacje były oznakowane symbolami unijnymi i Euroregionu oraz zawierały odpowiednią informację pisemną.

W przypadku imprez masowych informacje o współfinansowaniu pojawiały się również w mediach.

XIV. Wnioski

-

Załączniki:

1. Raport finansowy

Adres: Euroregion „Pro Europa Viadrina”

Ul. Kazimierza Wielkiego 1

66 – 400 Gorzów Wlkp.

tel.: 095/ 735 84 47

fax.:095/ 735 84 61

Sporządziła: Julita Dylawerska